Centraal Planbureau

CPB Notitie | 4 juni 2015

Arbeidsaanbodeffecten van een aantal huurtoeslagvarianten

Uitgevoerd op verzoek van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Centraal Planbureau

CPB Notitie

Centraal Planbureau
Van Stolkweg 14
Postbus 80510
2508 GM Den Haag

T (070)3383 380
I www.cpb.nl

Contactpersoon
Johannes Hers

Aan: Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Datum: 4 juni 2015
Betreft: Arbeidsaanbodeffecten van een aantal huurtoeslagvarianten

Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft het CPB gevraagd om in het kader van de beleidsdoorlichting van de huurtoeslag de arbeidsaanbodeffecten te bepalen van een aantal huurtoeslagvarianten. De arbeidsaanbodvarianten zijn doorgerekend voor het jaar 2016 op basis van de CEP2015-stand. In dit memo worden deze varianten kort beschreven en worden de arbeidsaanbodeffecten toegelicht. Het CPB heeft geen inkomenseffecten van de varianten berekend, maar deze kunnen fors zijn.

1 Varianten

Er worden 3 varianten doorgerekend:

- Variant 1: Huurtoeslag afschaffen en opbrengst teruggeven via een verlaging van het tarief in de eerste schijf .
- Variant 2: Vormgeving van de huurtoeslag zo aanpassen dat deze 25% lager is voor de laagste inkomens en de afbouw minder sterk is waarbij de maximum inkomensgrenzen (22.100 euro voor alleenstaanden en 30.000 euro voor meerpersoonshuishoudens) komen te vervallen[1].
- Variant 3: Huurtoeslag afschaffen en vervangen door een vast bedrag van ruim 960 euro[2] voor alle huurders.

Alle varianten zijn budgettair neutraal.

[1] De 25% verlaging is vormgegeven door de hoogte van de toeslag tot de kwaliteitskortingsgrens, tot de aftoppingsgrens en tot de maximum huur met 25% te verlagen (van respectievelijk 100%, 65% en 45% naar 75%, 48,8% en 30%). De lagere afbouw is vormgegeven door de referentie-inkomens te verhogen met 65%.
[2] Dit bedrag geldt per huishouden dat een huurhuis heeft.

2 Abeidsaanbodeffecten

De huurtoeslag neemt af met het inkomen en verkleint het inkomensverschil tussen werken en niet-werken. Het afschaffen van de huurtoeslag heeft een positief effect op de arbeidsparticipatie (0,6%). De terugsluis in variant 1 betreft een verlaging van het tarief van de eerste schijf met 1,6%-punt. Het verlagen van het tarief in de eerste schijf heeft een klein negatief effect op de werkgelegenheid.[3] Per saldo resulteert deze variant in een toename van de arbeidsparticipatie van 0,6%.

In variant 2 wordt de huurtoeslag niet afgeschaft. Voor de laagste inkomens wordt de huurtoeslag verlaagd en dit is gunstig voor de arbeidsparticipatie van deze groep. Hiertegenover staat dat de afbouw van de huurtoeslag langer doorloopt waardoor meer huishoudens te maken krijgen met marginale druk van de huurtoeslag. Per saldo leidt deze variant tot een stijging van de arbeidsparticipatie met 0,2%

Het afschaffen van de huurtoeslag in variant 3 heeft een positief effect op de arbeidsparticipatie (0,6%). De invoering van een vast bedrag voor alle huurders leidt tot een daling van de werkgelegenheid. Het inkomen van huurders neemt toe, waardoor de waarde van een extra euro arbeidsinkomen daardoor enigszins daalt. Door het inkomenseffect gaan mensen minder werken. Per saldo leidt deze maatregel tot een stijging van de arbeidsparticipatie met 0,5%.

---

[3] [3] Voor vrouwen in stellen wordt (meer) werken financieel aantrekkelijker. Mannen in stellen zitten met hun inkomen meestal in een hogere schijf. Een lager tarief eerste schijf is voor hen alleen een inkomenseffect en zij gaan dan minder werken. Ook alleenstaande ouders gaan minder werken. Een verlaging van het tarief eerste schijf leidt tot een hogere netto bijstand. Hierdoor wordt het voor sommige alleenstaande ouders minder aantrekkelijk om te werken. Het saldo-effect op de participatie van alleenstaanden zonder kinderen is nihil.

Dit is een uitgave van:

Centraal Planbureau
Van Stolkweg 14
Postbus 80510 | 2508 GM Den Haag
T (070) 3383 380

info@cpb.nl | www.cpb.nl

Juni 2015